

Bijlage 1

Methodologie om de waarde van de overheidsopdrachten te ramen die door de richtlijnen zou gedekt zijn indien deze waarde de relevante drempels had overschreden en de methodologie aangewend voor de raming van de totale waarde van alle overheidsopdrachten boven de Europese drempels

1. Klassificatie en methodologie

Kies uit de hierna vermelde opties de basiseigenschappen van de methodologie die werd gebruikt. In de onderstaande afdeling dient een beschrijving van de methodologie te worden gegeven.

1.1. Algemene aanpak:

[data beschikbaar onder de nationale vereisten op het vlak van de bekendmaking van de aankondigingen van de opdrachten/van de gegunde opdrachten]

1.2. Gegevensbron:

Scope: Gegevensbron	Onder de Europese drempels	Boven de Europese drempels
e-notification-platformen		x
Andere : inlichtingen bekomen door middel van een webform	x	

2. Beschrijving van de methodologie

Vermeld onder meer informatie over de bronnen van gegevens, gebruikte aanpak om eventuele ontbrekende en foutieve gegevens te behandelen, en de representativiteit van de gebruikte steekproef (indien met steekproeven is gewerkt). Indien de methodologie verschilt naargelang de drempels of de gegevensbron, gelieve dit dan duidelijk te vermelden, met inbegrip van de relevante drempels.

2.1. Methodologie voor de raming van de gegevens voor de opdrachten onder de Europese drempels

Teneinde zoveel mogelijk inlichtingen te kunnen verkrijgen vanwege de aanbesteders bevat de wet van 17 juni 2016 een verplichting die betrekking heeft op de verzameling van statistische gegevens. Meer bepaald stelt artikel 165 hetgeen volgt: *“De aanbesteders bezorgen het in artikel 163, § 2, bedoelde aanspreekpunt, uiterlijk op 15 maart 2017 en vervolgens elke drie jaar, de totale waarde van de opdrachten met een bedrag onder de drempels voor de Europese bekendmaking. De totale waarde van deze opdrachten wordt opgesplitst naargelang het gaat om opdrachten voor werken, leveringen of diensten.”*.

De Eerste Minister heeft beslist om deze wettelijke verplichting in herinnering te brengen bij de aanbesteders door middel van de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* van het bericht van 11 januari 2021 met betrekking tot de mededeling van statistische gegevens over de overheidsopdrachten onder de Europese drempels (<https://www.publicprocurement.be/sites/default/files/documents/stat2.pdf>).

Deze beslissing werd eveneens gepubliceerd op de website “www.publicprocurement.be”. Het betreft het internetportaal inzake overheidsopdrachten van de Federale overheidsdienst Beleid en Ondersteuning en van de dienst overheidsopdrachten van de Federale overheidsdienst Kanselarij van de Eerste Minister. De betreffende beslissing werd eveneens op een aantal andere websites bekend gemaakt.

De betreffende beslissing werd eveneens doorgegeven in een vergadering van de Commissie voor de overheidsopdrachten (waaraan onder meer de vertegenwoordigers van de belangrijkste Belgische aanbesteders deelnemen).

De door de FOD Kanselarij van de Eerste Minister opgevraagde inlichtingen hadden betrekking op de gunningsbedragen. De inlichtingen waaromtrent werd verzocht hadden meer bepaald betrekking op de opdrachten exclusief BTW die werden geplaatst onder de Europese drempels (totale bedragen in 2018, 2019 en 2020 opgesplitst naar werken, leveringen en diensten), met inbegrip van de onderhandelingsprocedures zonder voorafgaande bekendmaking, maar zonder de opdrachten van erg geringe waarde die mogen worden gesloten door middel van een aanvaarde factuur (onder de 30.000 euro).

Daarnaast werden de onderstaande verduidelijkingen gegeven aan de aanbesteders wat het verzamelen van de gegevens voor de raamovereenkomsten betreft :

“Wanneer gebruik gemaakt wordt van een raamovereenkomst moet alleen de waarde bij de gunning van de raamovereenkomst worden meegeteld. Dit bedrag moet echter slechts worden meegeteld indien het onder de Europese drempels blijft (maar boven de drempel van 30.000 euro zodat de opdrachten van beperkte waarde uitgesloten worden, zie infra). Met andere woorden mag de waarde van de diverse opdrachten gebaseerd op de raamovereenkomst niet worden meegeteld. Op die wijze wordt dubbeltelling vermeden.

Concreet wordt verzocht om het totale offertebedrag van de gekozen inschrijver bij de plaatsing van de raamovereenkomst in aanmerking te nemen, althans wanneer het een raamovereenkomst betreft die met één enkele ondernemer wordt gesloten (en wanneer dit bedrag onder de Europese drempels blijft). Wanneer het een raamovereenkomst betreft die met meerdere ondernemers wordt gesloten (bijvoorbeeld door middel van een cascade-systeem of door gebruikmaking van minicompetitie), moet gewerkt worden met het gemiddelde van de offertebedragen van de betreffende inschrijvers. Indien gewerkt wordt met eenheidsprijzen en er dus geen globaal offertebedrag voorhanden is, moet het geraamde bedrag aangewend worden op het moment van de gunning. Het bedrag moet telkens slechts worden meegerekend, het weze herhaald, wanneer het onder de Europese drempels blijft (maar boven de drempel van 30.000 euro, zie infra). De totale gegunde bedragen van de opdrachten gebaseerd op de raamovereenkomst, worden zodoende niet meegeteld.

Wanneer gewerkt wordt met een systeem van gemengde prijsvaststelling, waarbij voor sommige aspecten gewerkt wordt met eenheidsprijzen en voor andere met globale prijzen, moeten de voormelde technieken voor zover mogelijk worden gecombineerd, zodat ook in dat geval een volledige inschatting kan worden gemaakt van de waarde van de betreffende raamovereenkomst (bij de gunning).

Het komt de aanbesteder die de raamovereenkomst plaatst (desgevallend de aankoopcentrale) toe om de waarde van de ganse raamovereenkomst bij te tellen en om daarbij zodoende niet alleen rekening te houden met het luik dat betrekking heeft op de invulling van zijn eigen behoeften, maar eveneens met hetgeen afgenomen is of zal worden door eventuele andere aanbesteders op de betreffende raamovereenkomst. Anders gesteld: aanbesteders dienen geen rekening te houden met hun afnames op een raamovereenkomst die door een andere aanbesteder werd geplaatst. Op die wijze wordt dubbeltelling vermeden.”.

Voor het verzenden van de gegevens van de aanbesteders werd gebruik gemaakt van een webformulier.

Er werd vervolgens een beknopt nazicht verricht naar abnormale bedragen door de FOD Kanselarij en de bedragen werden vervolgens opgesplitst in functie van de “hoedanigheid” van de aanbesteder.

1349 formulieren werden ontvangen vanwege de aanbesteders. Naar schatting bestaan er in België, afgaande op het totale aantal gebruikers met afzonderlijk KBO-nummer van het e-Notification platform, 3 546 aanbesteders. Dit betekent dat ongeveer 38 % van de aanbesteders zou deelgenomen hebben aan de (verplichte) bevraging. In 2018 laag de antwoordgraad nog op 46 %.

Voor bepaalde categorieën van aanbesteders ligt de deelnemingsgraad hoger dan 38 %. Wat de lokale overheden betreft (Steden, Gemeenten en OCMW's), is de deelnemingsgraad beter dan gemiddeld. Bijvoorbeeld konden 337 formulieren ontvangen worden vanwege de steden en gemeenten op een totaal van 581 of 58 %. Voor een aantal andere categorieën aanbesteders ligt de antwoordgraad lager.

Ondanks de aanzienlijke inspanningen die werden verricht, het invoeren van een wettelijke verplichting, de terbeschikkingstelling van een webformulier et de verschillende communicatie-initiatieven, moet worden vastgesteld dat de FOD Kanselarij van de Eerste Minister slechts 38 % van de formulieren ontving. Als voornaamste oorzaak voor deze achteruitgang zijn we geneigd om melding te maken van de covid-19 pandemie, die voor het gevolg heeft gehad dat telewerk veralgemeend werd, hetgeen bepaald problemen op organisatorisch vlak teweeg gebracht zou kunnen hebben.

2.2 Methodologie aangewend voor de raming van de totale waarde van alle overheidsopdrachten boven de Europese drempels

Voor de opmaak van de gegevens werd gebruik gemaakt van de officiële gegevens van de FOD Beleid en Organisatie (hernomen van e-notification). Deze dataset wordt beschikbaar gesteld als bijlage 2.